

مشک‌کشای والدین

چگونه بهتر تربیت کنیم و پدر و مادر خوبی باشیم

(ویژه والدین دبیران و معلمان)

مؤلفان

ابوالفضل آزادیا

سید سلطانی

سرشناسه: آزادانیا، ابوالفضل، ۱۳۶۲
 عنوان و پدیدار: مشکل گشای والدین (چگونه بهتر تربیت کنیم و پدر و مادر خوبی باشیم)
 مؤلفان: ابوالفضل آزادانیا، سمیه سلطانی
 مشخصات نشر: یزد، نیکو روش، ۱۳۹۲
 مشخصات ظاهری: ۱۶۰ صفحه مصور رنگی
 شابک: 978 - 600 - 6952 - 19 - 2
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۸۴.
 موضوع ۱: تربیت خانوادگی موضوع ۲: والدین و کودک
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۲۵م۴۴/۷۶۹HQ
 رده بندی دیویی: ۶۴۹/
 شماره شناسایی: ۳۲۷۰۸۵۱

مشکل گشای والدین

چگونه بهتر تربیت کنیم و پدر و مادر خوبی باشیم

azadnia.726@gmail.com آدرس پست الکترونیکی

azadnia.726@gmail.com آدرس وبلاگ

مؤلفان: ابوالفضل آزادانیا، سمیه سلطانی

طراح جلد: نجمه سلطانی

تایپ: منیره مرزبان / طراح و صفحه‌آرایی: نجمه سلطانی

ویراستار علمی: طاهره حصیب / فایده‌یاب: نیکو روش

ویراستار ادبی: نجمه آزادانیا / فاطمه نوروژ: تصویرگری

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: عترت قم / نوبت چاپ: اول / مه ۱۳۹۲

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه / قیمت: ۵۰۰۰ تومان

«حق چاپ محفوظ و در اختیار مؤلفان است»

انتشارات نیکو روش

یزد، ابتدای خیابان امام خمینی (ره)، تلفن ۶۲۴۴۶۹۹

إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

بر سر کشته آشکار در روز قیامت آن افرادی هستند
که بیداد می‌کنند به خاطر اولاد به جهنم بروند. چرا که در
تربیت آن‌ها بی تفاوت بوده‌اند و به خاطر همین
نفرات آن‌ها جهنمی شدند.

سوره مبارکه زمر آیه 15

آن قدر که انسان غیر تربیت شده مضر است به جوامع، هیچ
شیطانی و هیچ حیوانی و هیچ موجودی آن قدر مضر نیست. و
آن قدر که انسان تربیت شده، مفید است برای جوامع، هیچ
ملائگی ای و هیچ موجودی آن قدر مفید نیست.

صحیفه امام جلد ۱۴ ص ۱۵۲

نقش خانواده و خصوصاً پدر و نونهالان و پدر در نوجوانان
بسیار حساس است و اگر فرزندان را در این مادران و حمایت
پدران متعهد به طور شایسته و با آموزش صحیح تربیت شده و
به مدارس فرستاده شوند، کار معلمان نیز آسانتر خواهد بود.

صحیفه امام جلد ۱۵ ص ۲۴۵

یامن اظهر الجمیل

به نام کسی که یادش آرامبخش دلهاست

خنون که با یاری او جرعه‌ای از بحر بیکران دانش برگرفته و در
تمی قلبش رو را برای پرورش دهندگان نسلی متعالی و بصیر
به نگارش راه‌های این محصول ماه‌ها درنگ علمی را به ساحت
سراسر روحنواز و آرامش آفرین مادرترین زن عالم **حضرت زهرا**
مرضیه (سلام... علیه)

وجود آسمانی مظلوم‌ترین مرد تاریخ و مهر زن‌ترین پدر عالم
بشریت **حضرت امیر مؤمنان علی (علیه السلام)** تقدیم می‌دارم.
طنین نفس‌های جان نوازشان بدرقه ثانیه هایتان باد.

امام صادق(ع) در روایتی می فرمایند:

من هر شب دو رکعت نماز برای سعادت فرزندانم می خوانم و کیفیت این نماز این گونه است که در رکعت اول بعد از حمد، سوره **إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ** و در رکعت دوم سوره **اِذَا جَاءَ** می باشد.

وسائل الشیعه، جلد ۲، ص ۶۵۶

امام صادق(ع) در روایتی می فرمایند:

اگر کسی در روزی به شما عمر داد، یک روز آن را ادب یاد بگیرید و یک روز ادب را به کار بگیرید.

میزان الحکمه

رسول اکرم (ص) فرمودند:

فرزندانتان را به خاطر گریه و آله ای که به جهت کودکی دارند، کتک نزنید زیرا گریه طفل، معنادار است. گریه آله ای که چهار ماه اول شهادت به توحید، و در چهار ماه دوم صلوات و درود بر آله و آل او و چهار ماه سوم دعا برای پدر و مادر است. بحار الانوار، جلد ۶۰، ص ۲۱۱

گریه کودک تا هفت سالگی **لا اله الا الله** است و وقتی از هفت سالگی گذشت، گریه اش تا بلوغ، **آمزش خواهی برای پدر و مادرش** است و چون از بلوغ گذشت، هر کار نیکی که انجام دهد، به نفع پدر و مادرش باشد و هر کار ناشایستی که انجام دهد، به زیان آنها نباشد. الکافی، جلد ۶ صفحه ۵۲

۱۱	مقدمه
۱۳	حرف هایی که هرگز نباید جلوی بچه ها زد
۱۵	روا مایی خواهر و برادر
۲۰	مطالبی که کودک قبل از به دنیا آمدن کودک دوم باید بداند
۲۳	مامان من می ترسم
۲۶	کودکان را خوب هم ببوسم
۲۸	تلویزیون، کودکان، پدر و مادر
۳۲	دوری از برخوردهای محکوم به شکست
۳۷	مسئولیت و استقلال در فرزندان
۴۷	نکاتی در مورد مسئولیت و استقلال از تولد تا چهار سالگی
۵۱	ناسزاگویی کودکان
۵۴	راهکارهای افزایش هوش هیجانی کودکان
۶۴	راهکارهای پاسخ به سؤال های جنسی کودکان
۷۰	چگونگی صحبت با کودکان در مورد مرگ

- راهکارهای پاسخ به سؤالات مذهبی و خدانشناسی کودکان ۷۸
- آیا می‌توان فرزندان را در خانه تنها گذاشت؟ ۱۱۴
- مشکلات دیکته نویسی ۱۱۹
- بچه‌های نیازمند به کمک متخصصین ۱۳۱
- والدین نیازمند به درمان های روان‌شناختی و روان‌کاوی ۱۳۴
- راهکارها درس خواندن کودکان ۱۳۷
- کودک و سبک زندگی ۱۳۹
- راهکارهای افزایش رشد و بلوغ کودکان ۱۴۲
- ماما می‌گوید آره، بابا می‌گوید نه ۱۴۶
- والدین، معلم و پرورش جرأت مند کردن فرزندان ۱۴۹
- اصول صحیح خواباندن کودک ۱۵۲
- بحث و نتیجه گیری ۱۵۴
- منابع و مؤاخذ ۱۵۶

تألیفات دیگر مؤلفان

مقدمه:

آیا تاکنون به این موضوع اندیشیده‌ایم که بشریت بر اثر چه عاملی بیشترین خسارت‌ها را می‌بیند؟ به طور کلی، انسان‌ها در طول تاریخ حیات خود، بیشترین ضررها را از چه چیزی خورده است؟ جنگ‌ها، بلاهای طبیعی، بیماری‌ها یا سوانح زندگی؟ افراد بشر با استعدادهای فراوان به این جهان می‌آیند و زمینه رشد و ترقی را در زمینه‌های مختلف دارند. اما این استعدادها یا شکوفا نمی‌شود یا بر اثر عواملی، به کام ناپدید می‌شود و یا گوشه‌ای از آن بنابر دلخواه پدر و مادرها بروز می‌کند.

پدران و مادران آواره که کوله‌بار تربیت به ارث برده از پیشینیان را بدون کوشش در جهت تطبیق با شرایط امروزی بر فرزندان تحمیل می‌کنند و خوشحالند که فرزندی آرام و بی‌نیاز را به ارث برده‌اند، در حقیقت فرزندانی مضطرب، ناامید، کمرو، افسرده و رمانده به ارث می‌سازند. چه بسیارند والدینی که در راه بهبود جسم فرزند خود و نیازهای زیستی وی می‌کوشند ولی به آسانی روحش را دریند می‌کشند و حتی گوشه‌ای چشم به مسائل پرورشی و روان‌شناختی فرزند ندارند و استعدادهای او را در وجودش می‌کشند. این والدین جسم پیدای فرزندشان را می‌بینند ولی روح ناپیدایش را نمی‌شناسند.

باید بدانیم که ما نمی‌توانیم بد زندگی کنیم و خوب زندگی کنیم. ما نمی‌توانیم به حلال و حرام اهمیت ندهیم و فرزند خوبی داشته باشیم. ما نمی‌توانیم فحاشی، تحقیر و تنبیه کرده و فرزندان سالمی داشته باشیم. ما نمی‌توانیم با اصول صحیح تربیتی مطابق با روان‌شناسی، آشنا نباشیم و سخن حضرت علی (ع) را که فرمودند: "فرزند زمان خود باش" را فراموش کنیم و مربی خوبی باشیم و فرزندان را مطلوب پرورش دهیم. کار ما تربیت است. اگر ما والدین اراده خود را بر

فرزند تحمیل کرده، به سؤالات وی پاسخگو نباشیم و بیشتر در جهت عقده حقارت و ساکت کردن وی گام برداریم، باید در انتظار عواقب ناگوار آن باشیم چرا که انتقام خود را به صورت بزهکاری، فرار، ایجاد روابط نامشروع، اعتیاد، پرخاشگری و ... از ما خواهند گرفت. باید توجه داشت همان طور که ما انسان ها باید مراقب گفتارمان باشیم، چون به رفتار تبدیل می شود و مراقب رفتارمان باشیم چون به کردار تبدیل می شود و مراقب کردارمان باشیم چون به عادت تبدیل می شود و مراقب عادتمان باشیم چون به شخصیت تبدیل می شود. الگوی خوبی برای فرزندان باشیم تا در آینده آسوده و شخصیت مطلوب آنها بازتابی از پدر و مادر ما باشد. پرورش و تربیت کودک یک علم دقیق و ثابت نیست و در هر عصر و شخصی را نمی توان برای آن ارائه نمود. اما شواهد حاکی از آن است که چنان که والدین به اطلاعات قابل اعتمادی دسترسی داشته باشند، با اطمینان خاطر بیشتر در نشان دادن خود ظاهر می شوند.

بدین منظور کتاب حاضر بیانگر این است که سعی ما باید این باشد که با نشان دادن همدلی با فرزندان، به تفاهم برسیم. محدودیت ها، تربیت های غلط و تحقیرها روان آنها را نیاز داریم. کار ما باید برانگیختن حس خلاقیت، هوش و استعداد و هدایت آنها در مسیر مناسب تربیتی با توجه به تفاهم های فردی و به دور از مقایسه و تهدید باشد، نه سرکوب استعداد آنها. چرا که هر چه عاطفه و محبت در دل کودکان ریشه کند به همان نسبت خصومت و بددلی از ایشان جدا و ریشه کن خواهد شد و در مسیر تعالی گام برخواهند داشت.

با احترام و سپاس - ابوالفضل آزادنیا، سمیه سلطانی

با آرزوی فردایی پر از امید و شادی برای فرزندانمان